

Plnění prioritních úkolů ČSÚ v roce 2011 a návrh na rok 2012

Česká statistická rada podpořila návrh prioritních úkolů pro rok 2012 předložený předsedkyní ČSÚ Ivou Ritschelovou. Částečně navazuje na priority definované v minulých letech a upřednostňuje důležité aktivity z hlediska dalšího vývoje úřadu. Úspěšné plnění prioritních úkolů významně přispěje k budování pozitivní image a růstu prestiže ČSÚ jak v domácím, tak i mezinárodním měřítku.

V současné době lze pozorovat dvě do určité míry protichůdné tendence. Na jedné straně procesy globalizace spočívající v propojení ekonomik a de facto stírání národních hranic vyvolávají řadu metodologických problémů spojených se statistickou deskripcí především hospodářské výkonnosti teritoriálních celků či např. činností nadnárodních společností. Paralelně však postupně zesilují procesy regionalizace, kde je pozornost mj. věnována rozvoji zaostávajících regionů a kvalitě životních podmínek především na úrovni místních komunit.

Sílicí požadavky

Nutnost aktivních politických a hospodářských kroků na obou úrovních ve spojení s omezenými zdroji vyvolává vysokou poptávku po statistických datech a informacích nutných pro účely podpory rozhodovacích procesů. Kvalitní a komplexní statistiky by měly sloužit nejen k formulování, ale i k průběžnému monitorování, řízení, stejně tak i vyhodnocování výsledků jednotlivých politik vždy na nutné úrovni agregace. Zároveň s tím problémy regionálního charakteru vyvíjejí stále větší tlaky na stupeň detailizace těchto dat. Výše zmíněné procesy objektivně zvyšují požadavky uživatelů na počet a rozsah produkovaných statistik.

Hodnocení prioritních úkolů ČSÚ na rok 2011 a jejich formulace na rok 2012 vychází z výše zmíněných předpokladů a okolností. Klíčovou úlohou ČSÚ je dodržovat potřebnou úroveň kvality produkovaných statistik. V podmínkách sílicích požadavků k počtu a stupni detailizace dat je možné dosáhnout požadované kvality buď extenzivní cestou prostřednictvím zvyšování rozpočtových výdajů, či cestou intenzivní, tedy rozvojem statistických metod a optimalizací hospodaření. Zde je třeba upozornit na to, že tyto cesty mají své objektivní meze. V reakci na světovou finanční a následnou ekonomickou krizi dochází a bude docházet k razantní redukci rozpočtových prostředků. V této souvislosti nepřipadá první cesta v úvahu. Proto je optimalizace

klíčových statistických a s nimi souvisejících podpůrných procesů jediným způsobem, jak může ČSÚ vyhovět požadavkům vyplývajícím z právních předpisů EU, národní legislativy a poptávky ze strany odborných uživatelů.

Aktivity v roce 2011

S nástupem nového vedení v roce 2011 se pozornost úřadu soustředila především na klíčové procesy tvorby a diseminace statistik. V reakci na požadavky EU přistoupil úřad k rozsáhlé revizi národních účtů, jejíž výsledky byly zveřejněny v září 2011. Výsledky revize regionálního HDP následovaly v listopadu 2011. V rámci optimalizace a rozvoje klíčových procesů spojených s produkcí statistik jsou aktivně prováděny práce v oblasti rozvoje aplikace administrativních dat a statistických registrů. Tyto aktivity v konečné fázi umožní redukci zátěže respondentů, urychlení procesů sběru a zpracování dat a celkové zlepšení image ČSÚ ve vztahu k odborné i laické veřejnosti. K tomu významně přispívá i další skupina aktivit v oblasti vedení a zveřejňování dlouhodobých časových řad.

Na následujících stránkách jsou podrobněji shrnuty postupy a dosažené výsledky v každé z prioritních oblastí. Paralelně s těmito

odbornými činnostmi aktivně probíhají procesy spojené s optimalizací v oblasti hospodaření úřadu zřízením a rozvojem úlohy krajských pracovišť a řadou dalších úkolů v obslužných oblastech.

Budoucí priority

Na svém říjnovém zasedání Česká statistická rada podpořila návrh navázat a pokračovat v řešení prioritních úkolů stanovených pro předchozí rok. Doporučila, že by problematika časových řad neměla být mezi prioritními úkoly, nýbrž by měla patřit mezi základní a rutinní aktivity ČSÚ. Zároveň zdůraznila, že je nutné neustále podporovat aktivity ČSÚ v oblasti statistické osvěty a komunikace s veřejností. Aktivity úřadu v roce 2012 se soustředí na využití průřezových administrativních dat v ekonomických statistikách, další rozvoj statistických registrů pro zabezpečení potřeb státní statistické služby a revizi národních účtů v návaznosti na přechod na ESA 2010. Z hlediska svého rozsahu a významnosti výsledků byla závěrečná fáze statistického projektu desetiletí Sčítání lidu, domů a bytů 2011 rovněž zařazena mezi prioritní úkoly úřadu.

Iva Ritschelová
předsedkyně ČSÚ

1. Využití průřezových administrativních dat v ekonomických statistikách

Administrativní data jsou pro ČSÚ významným zdrojem informací pro sestavování údajů za ekonomické statistiky. Jejich intenzivní využití umožňuje nejenom zkvalitnit statistické výstupy, ale také **snížit administrativní zátěž respondentů**.

Toto téma se neobjevuje mezi prioritními úkoly poprvé. Administrativní data a statistické modely, které jsou z nich odvozeny nebo je využívají, se stávají významným zdrojem údajů pro tvorbu statistických informací a snížení administrativní zátěže zpravodajských jednotek.

Nově údaje z registru plátců DPH

Prioritní úkol svými aktivitami navazuje na práce zahájené v roce 2011. Cílem je zkvalitnit a zefektivnit tvorbu statistických informací především v ekonomických statistikách. Kromě využití již standardně dostupných administrativních dat z daňových systémů, informačního systému průměrného výdělečného registru osob samostatně výdělečně činných a plátců pojistného bude mít nově ČSÚ k dispozici údaje z registru plátců DPH. Tímto získáme přehled o individuálních a skupinových plátcích DPH a aktuálních organizačních změnách v podnicích.

V roce 2011 byla dokončena tvorba statistického modelu pro odhad ročních ekonomických uka-

zatelů za podnikající fyzické osoby. Modelem bylo nahrazeno roční zjišťování pro malé ekonomické subjekty vybraných produkčních odvětví (P 4-01) a bylo dosaženo hlavního cíle úkolu pro rok 2011. Parametry modelu byly nastaveny na základě detailně zjištěných vazeb mezi administrativními a statistickými proměnnými. V modelu se využívají administrativní údaje z daňových příznání právnických a fyzických osob, daňových příznání k dani z přidané hodnoty a údajů o pojistném na sociální zabezpečení ve vazbě k registru smluvních vztahů. Model byl v roce 2011 také úspěšně použit při sestavování dílčích výstupů ročních strukturálních podnikových statistik.

Redukce oslovených podniků

V roce 2012 budeme pokračovat ve zdokonalování modelu a v návrhu implementace na celou oblast strukturálních podnikových statistik (SBS). Jeho použití umožní snížit počet oslovených zpravodajských jednotek statistického zjišťování u ekonomických subjektů

Důležitá spolupráce

Podle strategie využití administrativních dat pro krátkodobé statistiky (jde především o výkazy P 3-04 a P 6-04) byla ověřována metoda do počtů nezjišťované populace za podniky s méně jak 50 zaměstnanci. Zde se uvažuje o využití struktury údajů převzatých z ročních výkazů a o modelování vývoje této struktury podle administrativních dat, tedy dat ze sociálního pojištění a z daňových příznání k DPH. Metoda také umožní poskytnout přesnější podklady pro rychlé odhady čtvrtletního HDP. ČSÚ bude moci na základě dohody s **Generálním finančním ředitelstvím** získat lépe strukturovaná administrativní data v oblasti DPH a o jejich plátcích, a tak zpřesnit statistický model.

vybraných produkčních odvětví (P 5-01) až o jednu třetinu.

V oblasti krátkodobých statistik (odvětvové statistiky průmyslu, stavebnictví, dopravy, obchodu a služeb) se naváže na testování možných způsobů odhadů nezjišťované statistické populace.

Cílem bude redukovat počet oslovených podniků v jednotlivých zjišťováních a zvýšit vzájemnou koherenci statistických dat získaných v rámci čtvrtletního zjišťování P 3-04 a měsíčních odvětvových zjišťování.

Dále budou probíhat aktivity, které jsou zaměřeny na přípravu nástrojů pro sdílení administrativních dat již ve fázi sběru statistických dat. Jejich cílem bude sledovat vývoj statistické jednotky z administrativního a statistického pohledu.

Počítá se s dokončením a sjednocením popisů administrativních dat a metadat a s jejich pravidelným ukládáním do datového skladu.

Administrativní údaje v datových tržištích

Budou také navrženy postupy pro anonymizaci citlivých dat v datovém skladu především za individuální podnikající fyzické osoby. Bude realizován návrh integrace statistických a administrativních dat v datových tržištích, tato integrace přinese nové možnosti pro statistickou analýzu a hodnocení vývoje.

Významnou aktivitou tohoto prioritního úkolu budou pokračující jednání s vlastníky administrativních zdrojů dat, tedy s jednotlivými ústředními orgány veřejné správy. Jednání jsou vedena především s cílem posílit nebo zvýšit dostupnost administrativních dat z hlediska termínů a rozsahu.

Strategie využití administrativních dat pro strukturální podnikové statistiky

spočívá v kombinaci administrativních a zjišťovaných dat. Vyšší míra využití administrativních dat umožní již v roce 2012 **snížení počtu oslovených zpravodajských jednotek**, a to bez snížení kvality statistických výstupů.

František Konečný
sekce obecné metodiky
a registrů

2. Statistické registry a jejich rozvoj

Nezbytnou podmínkou pro kvalitní statistické výstupy jsou úplné a kvalitní statistické registry. Prioritou ČSÚ je tyto statistické registry **rozvíjet a propojit** se základními registry veřejné správy.

Kvalita statistických registrů přímo ovlivňuje kvalitu statistických informací, a to nejenom z pohledu popisu celkové statistické populace, ale i její vnitřní struktury (např. vliv zařazení ekonomických subjektů podle hlavní činnosti). Cílem tohoto prioritního úkolu je vytvořit podmínky pro další zvyšování kvality statistických registrů s využitím administrativních zdrojů dat a základních registrů veřejné správy, pro rozvoj obsahu registrů ve vazbě na věcné potřeby národního a evropského statistického systému a pro zajištění aktuálnosti statistických údajů vedených v registrech. Zkvalitnění statistických registrů, jakožto základny pro organizování statistických šetření a pro tvorbu statistických údajů (zkvalitnění dopočetů odhadů pomocí kvalitních registrů), sníží rizika chyb ve vytvářených statistických výstupech.

Rozsáhlý soubor

Rozvoj je zaměřen především na registr ekonomických subjektů (RES), registr sčítacích obvodů a budov (RSO) a da-

Díky moderním technologiím můžete být **ve spojení s ČSÚ** neustále.

tabázi fyzických osob (DFO). Aktivita v oblasti ekonomických subjektů byly v roce 2011 zaměřeny na systémové řešení určování hlavní činnosti. Jde o rozsáhlý soubor statistických jednotek, v registru je vedeno více jak 2,6 mil. ekonomických subjektů, z toho téměř 70 % jsou podnikající fyzické osoby. V roce 2011 byl dokončen přechod kódování činností výhradně podle klasifikace CZ-NACE a byly prověřovány a stanoveny postupy pro odvozování hlavní činnosti za

využití nově dostupných administrativních dat z daňových příznání právnických a fyzických osob. Dále byly v roce 2011 pro potřeby Evropského registru skupin podniků také zajištěny aktualizace informací o skupinách podniků vedených v RES.

Miliony domů a budov

V oblasti RSO byly v roce 2011 práce zaměřeny na implementaci nové verze informačního systému, který umožňuje efektivněji spravovat údaje registru s 2,7 mil. adresních míst, 2,7 mil. budov a 4,7 mil. bytů. Údaje o budovách

a adresách jsou využívány také pro potřeby správy DFO. V oblasti správy databáze fyzických osob byly práce zaměřeny především na další rozvoj spolupráce s Ministerstvem vnitra ČR při řešení problémů spojených s předáváním dat z informačního systému evidence obyvatelstva pro potřeby ČSÚ. Cílem je předejít nesprávné interpretaci předávaných údajů.

V roce 2012 bude RES napojen na základní registr osob. Od tohoto kroku očekáváme zkvalitnění registru a zefektivnění jeho správy. Nové postupy při odvozování hlavní činnosti navržené v roce 2011 a využívání nově dostupných administrativních dat z daňových příznání právnických a fyzických osob budou v roce 2012 dále upřesňovány a doplňovány. Registr bude také rozvíjen na základě potřeb evropského registru skupin podniků. V oblasti RSO budou práce zaměřeny na další zvýšení úplnosti a kvality údajů o budovách a adresách a jejich lepší provázanost s DFO. Registr sčítacích obvodů bude v roce 2012 napojen na základní registr územních identifikací a nemovitostí. Stejně tak jako v případě RES se od tohoto kroku očekává zkvalitnění registru a zefektivnění jeho správy. Obdobně tomu bude i při rozvoji databáze fyzických osob, která bude využívat zdroje základního registru obyvatel.

Rozvoj statistických registrů bude podporován především projekty financovanými ze Strukturálních fondů EU - Úprava existující soustavy statistických registrů v návaznosti na vytvoření základních registrů veřejné

správy (SSREG) a Základní registr osob (ROS). Další rozvoj statistických registrů je přímo závislý na realizaci těchto projektů (pozn. red.: viz článek „Už za několik měsíců přinesou projekty výsledky“, s. 20).

Odstranění duplicity

Práce na úpravách registrů byly zahájeny v roce 2011 a budou ukončeny v roce 2013. Cílem je vytvořit soustavu vzájemně provázaných statistických registrů, zlepšit jejich kvalitu a jako základní aktualizací zdroje využít tři základní registry veřejné správy, a to registr obyvatel, registr osob a registr územní identifikace, adres a nemovitostí. Navržený harmonogram prací prioritního úkolu na rok 2012 vychází především z termínu spuštění soustavy základních registrů do reálného provozu, tedy 1. 7. 2012.

V roce 2012 budou statistické registry postupně integrovány do jednotného prostředí s cílem odstranit duplicitní vedení některých údajů. Takovým příkladem může být propojení registrů v oblasti adres. Veškerá adresní místa budou vedena a aktualizována pouze v registru sčítacích obvodů a budov a v ostatních registrech budou vedeny odkazy do tohoto registru a nikoli vlastní adresy. Aktualizace ve „zdrojovém“ registru se automaticky promítne do ostatních propojených registrů.

František Konečný
sektore obecné metodiky
a registrů

3. Revize národních účtů

Důvodem mimořádné revize národních účtů v roce 2011 je přechod na novou klasifikaci odvětví CZ-NACE v této statistice. Promítly se do ní i **nahromaděné změny metod, postupů výpočtů a odhadů, které nebyly v předchozích letech zapracovány.**

Mezi hlavní oblasti, kde byly promítnuty změny metodických postupů, patřily imputované nájemné, kapitalizace softwaru vyrobeného ve vlastní režii, finanční služby nepřímo měřené (FISIM), stínová a nelegální ekonomika, spotřeba fixního kapitálu, individuální bytová výstavba a nákupy bytů od developerů, daně, dotace a emisní povolenky.

Výsledky revize

Revize znamenala změnu úrovně HDP v průměru o 4 %, v jednotlivých letech v rozmezí od 3,1 do 4,7 %. Nejvíce zvýšilo hladinu HDP zlepšení metody odhadů nezjištěné ekonomiky (1,0–3,8 %) a změna metody výpočtu imputovaného nájemného (0,6–1,1 %).

Celá revize byla prováděna maximálně transparentně při zachování všech vnitřních vazeb mezi všemi částmi národních účtů. Za každý institucionální sektor byly sestaveny odvětvové tabulky a bilance (úcty výroby a tvorby důchodů, úcty pořízení nefinančních aktiv a rozvah). Za všechny revidované roky byly sestaveny standardní tabulky dodávek a užití v nových klasifikacích odvětví CZ-NACE a produkce CZ-CPA. Závěrečné bilanční práce byly prováděny formou bilancování toků 120 skupin produktů v tabulkách dodávek a užití. Úpravy z důvodu bilanční nerovnováhy byly prováděny do všech složek na straně zdrojů i užití.

Závěrečným bilančním pracím v tabulkách dodávek a užití předcházela kontrola časových řad revidovaných údajů účtů výroby

O revizích národních účtů slyšel málokdo, přesto se týkají nás všech.

a tvorby důchodů, především vývoje produktivity práce a dalších poměrových ukazatelů za jednotlivá odvětví nové klasifikace. Před závěrečnými bilančními pracemi a kontrolou poměrových ukazatelů byly do národních účtů zahrnuty i významné změny ve zdrojích dat. Na straně zdrojů šlo zejména o změny dat ze zjišťování u podniků počínaje rokem 2008 (z důvodu změny v dotaznících, změny zařazení jednotek do odvětví, změny metod výběru a změny v postupech dopočetů), na straně užití zejména o změny v datech o zahraničním obchodu.

Medializace výsledků

Pracovníci ČSÚ i odborná veřejnost jsou v průběhu mimořádné revize o nových metodických řešeních a jejich dopadech průběžně informováni prostřednictvím seminářů a internetových stránek národních účtů. Dne 30. září, tzn. v den zveřejnění celé časové řady

revidovaných ročních národních účtů, proběhla tisková konference, kde byly prezentovány hlavní výsledky revize. Tisková konference byla zaměřena na širší okruh uživatelů a na ni navázal 12. října odborný seminář, který se obsáhleji věnoval jednotlivým metodickým změnám v národních účtech. Do konce roku 2011 budou promítnuty výsledky revize ročních účtů do časové řady ve čtvrtletní periodicitě a také do regionální úrovně.

Další plány

V 1. čtvrtletí roku 2012 bude v souladu s harmonogramem mimořádné revize 2011 dokončena revize za roky 1990 až 1994. Současně bude zpracována a publikována „Historická ročenka národních účtů za roky 1990 až 2010“, která bude obsahovat jak revidované časové řady ukazatelů národních účtů, tak i vývoj poměrových ukazatelů a stručné komentáře metodického charakteru. Navíc

bude na bázi revidovaných časových řad zpracována a zveřejněna analýza vývoje české ekonomiky za dvacetileté období. Do konce března 2012 bude zpracován plán mimořádné revize národních účtů 2014 v souvislosti s implementací standardu ESA 2010, podle něhož budou řízeny práce do konce roku 2014.

V oblasti čtvrtletních účtů bude v roce 2012 dále rozvíjeno a ověřováno využití ročních strukturních tabulek dodávek a užití pro čtvrtletní odhady HDP a jeho komponent s předpokladem rutinního využití v roce 2013. To by umožnilo zkrátit termíny publikování odhadů HDP, snížit administrativní zátěž respondentů i ČSÚ a zajistit těsnější provázanost ročních a čtvrtletních účtů.

Marek Rojíček
sekce makroekonomických
statistik

4. Systém vedení a zveřejňování dlouhodobých časových řad

Bez dlouhodobých a metodicky srovnatelných časových řad statistických ukazatelů není možné správně posuzovat **ekonomický, sociální nebo environmentální vývoj** společnosti na úrovni celého Česka, ani v jeho dílčích územních celcích.

Na začátku roku 2011 se proto rozhodlo vedení úřadu zařadit systém vedení a zveřejňování dlouhodobých časových řad mezi prioritní úkoly. ČSÚ se tak snaží reagovat na stále se zvyšující požadavky uživatelů na statistické údaje publikované ve srovnatelných časových řadách.

Cílem řešitelského týmu je navrhnout a realizovat přehledný a uživatelsky přívětivý systém vedení a zveřejňování dlouhodobých časových řad vybraného okruhu statistických ukazatelů ze všech úseků statistiky.

Dvě stovky ukazatelů

Náplní druhé etapy, která se v současné době dokončuje, bylo vytipování vybraných ukazatelů tak, aby ve výběru byly zastoupeny pokud možno rovnoměrně všechny statistické úseky. Je vybráno zhruba 200 ukazatelů ve více než 20 úsecích, a to nejen ze zjišťování ČSÚ. Jedná se také o statistiky, kde data přebíráme z administrativních zdrojů, tedy z databází vedených některými ministerstvy (například odvětví vzdělávání, zdravotnictví, sociál-

O kolik dětí se rodí méně nebo více než v minulosti, nejlépe ukážou **časové řady**.

ního zabezpečení, kultury apod.). Jednotlivé časové řady budou v zásadě vedeny od roku 1993, tedy od roku vzniku samostatné České republiky.

Budou přístupné z internetových stránek Českého statistického úřadu, odkud povede odkaz na jednotlivé tabulky ve veřejné databázi. Uživatel tak získá dvě výhody. Jednou bude přehledná navigace a druhou využití možností

veřejné databáze, která poskytuje podrobné metodické informace k jednotlivým údajům a zároveň umožňuje okamžité vývoj vyhodnotit v jednoduchém grafu nebo kartogramu.

Komfort pro uživatele

Uživatelé samozřejmě neprijdou ani o podrobnější časové řady, které jsou v současné době zveřejňovány na internetu na hlavní stránce v nabídce Časové řady, v některých publikacích či ve speciálních aplikacích. Uživatel tak bude neustále veden od vybraných jednoduchých časových řad k těm podrobnějším a složitějším. Relativně jednoduchým způsobem najde například dlouhodobé časové řady vývoje obyvatelstva od roku

1785 nebo vývoje zemědělství od roku 1920.

Budoucnost v minulosti

V současné době pracujeme i na třetí etapě (pro letošní rok závěrečné). Ve spolupráci s odborníky z věcně příslušných odborů naplníme časové řady vybraných ukazatelů daty a samozřejmě chystáme také jejich zveřejnění. „Vstupní branou“ do časových řad bude hlavní stránka internetové prezentace ČSÚ – nabídka Časové řady.

Problematika dlouhodobých časových řad je velmi rozsáhlá, proto se jí budeme věnovat i v příštím roce. Tento úkol sice již nebude úkolem prioritním, bude mít status běžné činnosti, nicméně další aktivity budou na letošní výsledky navazovat. Údaje ve vytvořených časových řadách budeme samozřejmě průběžně aktualizovat.

Mimo to chceme uživatelům lépe zpřístupnit i další časové řady, a to jednak měsíční a čtvrtletní údaje a jednak regionální údaje nejen na úrovni krajů, ale v některých případech (kde nám to výsledky statistických zjišťování umožňují) až do úrovně jednotlivých obcí. Dalším cílem bude zobrazení vybraných výsledků Sčítání lidu, domů a bytů v časové řadě od roku 1961, samozřejmě přepočtených na současnou územní strukturu.

Analýza: Česká republika v datech (1989–2009)

Vyšla v dubnu 2011. Obsahuje časové řady vybraných ukazatelů v 21 oblastech. Můžete si ji stáhnout z www.czso.cz, anebo objednat v tištěné podobě či na elektronickém nosiči CD.

Jan Honner
vedoucí řešitelského týmu

5. Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Oprávněně se nazývá „**projektem desetiletí**“. Od prvních diskusí o jeho pojetí do rozhodného okamžiku v březnu 2011 uplynulo zhruba 5 až 6 let.

Z hlediska laické veřejnosti sčítání skončilo tím, že byly rozdány sčítací formuláře a následně vyplněny shromážděny na ČSÚ. Pro početný tým zaměstnanců ČSÚ i externích partnerů však začala ještě možná náročnější práce spojená s řadou složitých operací při zpracování získaných dat.

První předběžné výsledky, jež budou zveřejněny počátkem prosince 2011, tedy znamenají výsledek další etapy hektického úsilí, které však zůstalo ukryto zrakům sdělovacích prostředků a tím i veřejnosti.

SLDB 2011 tedy zůstává pocho-pitelnou prioritou i v roce 2012. Naplno poběží zpracování nejen předběžných, ale hlavně již i definitivních výsledků. K tomu byly ve druhé polovině roku 2011 připraveny jak všechny nástroje a metody, tak bylo rozhodnuto o podobě výstupních tabulek, grafů a dalších forem publikování.

Novinky ze sčítání

Stejně jako při vlastním sběru a zpracování dat SLDB 2011, tak i při poskytování výsledků ČSÚ připravil celou řadu novinek. Jejich společným znakem je snaha o snadnou dostupnost všem potenciálním uživatelům, srozumitelnost, přehlednost a jejich co nejvyšší vypovídací schopnost.

Základem bude dostupnost všech standardních výstupů prostřednictvím internetu a veřejné databáze ČSÚ. Kromě toho úřad samozřejmě nabídne jednotlivým zájemcům vytvoření speciálních výstupů podle jejich požadavků. Data a informace ze SLDB 2011 budou však poskytnuty i netrardič-

Zveřejňování výsledků ze sčítání

Český statistický úřad seznámí veřejnost s předběžnými výsledky ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011 v prosinci. **První vydání časopisu Statistika & My v roce 2012** bude věnováno sčítání.

- Hlavním tématem speciálu o SLDB budou tabulky s předběžnými výsledky za celou Českou republiku.
- O plánu uvolňování výsledků ze sčítání bude hovořit Eduard Dur-ník z oddělení výstupních databází ČSÚ.
- Odpověď na otázku: Proč vlastně sčítáme? přinese Zdeněk Pavlík z katedry demografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.
- V časopise Statistika & My najdete také vysvětlení, co se dělo od té doby, co formuláře opustily domácnosti a proč cesta k výsledkům byla tak dlouhá.
- Dozvíte se o speciální aplikaci – „hyperkostky“, kterou vyvíjí Eurostat v souvislosti se sčítáním v EU27. Je v ní definováno několik stovek ukazatelů, které budou mezinárodně srovnatelné. **-red-**

ními způsoby. Mezi ně patří i to, že mimořádné číslo tohoto časopisu bude věnováno v lednu 2012 souboru předběžných výsledků základních údajů za Českou republiku a její jednotlivé kraje. ČSÚ však v rámci limitovaných rozpočtových prostředků nechce zapomenout ani na ty, kteří dávají přednost publikacím. Vedle pracovních příruček se chystá i vydání reprezentativnějších publikací typů pramenného díla a grafického atlasu.

Při rozhodování o detailu členění výsledků ze SLDB 2011 se pochopitelně někdy střetává priorita nezbytnosti ochrany důvěrnosti osobních údajů se zájmem uživatelů – především vědců a výzkumníků – získat co nejdetailnější informace. Nalézt optimální řešení při maximální garanci ochrany důvěrnosti osobních údajů není snadné ani v tomto případě. Nicméně uživatelé informací získají údaje nejen na úrovni republiky a krajů či okresů, ale také na úrovni obcí.

Další novinkou je, že poprvé budou údaje zpracovány jak podle místa trvalého bydliště, tak podle místa obvyklého pobytu. Údaje podle trvalého bydliště jsou nezbytné pro srovnání v čase, protože předchází sčítání lidu vycházela jen z trvalého bydliště osob. Údaje podle obvyklého pobytu lépe zachycují, kde skutečně lidé žijí. Tyto údaje jsou také lépe mezinárodně srovnatelné.

Už v roce 2012 započnou první diskuse o tom, jak by mělo vypadat sčítání lidu po další dekádě.

Stanislav Drápal
místopředseda ČSÚ